

Astarte verslikt zich...

Een bijdrage van Aad Bastemeijer¹

Lang geleden zou ik deze schelp hebben laten liggen. Schelpen met een lelijke vergroeiing of een bijzondere beschadiging zou ik toch vooral als ‘jammer’ hebben bestempeld en vond ik vaak mijn verzameling niet waardig. Recent is er meer onderzoek gedaan naar natuurlijk bescha-

Laevastarte met waarschijnlijk een segment van een zeepok of *Balanus*. Ter vergelijking rechtsboven een fragment van een zeepok. De uitsnede geeft een detail met de vergroeide pok in zij-aanzicht.

digen van schelpen door predatie van vogels, krabben en andere mollusken (*Natica*, *Nassarius*) en vergroeiingen door vreemde objecten (parels als gevolg van zandkorrels) of ziekte. De studie hiernaar wordt tafonomie genoemd. Deze keer trok de schelp serieus mijn aandacht en dacht ik “ik zal ’m toch maar meenemen”. Dit type van vergroeiing had ik nog nooit eerder gezien.

Het betreft een rechterklep van de pliocene *Laevastarte omalii* (De la Jonkaiere, 1823) in juli 2023 tijdens een excursie van de WTKG en BVP gevonden bij de aanleg van de toevoer naar de nieuw te bouwen Scheldetunnel op de linker Scheldeoever. Op deze plek was een interessante openvolging van lagen zichtbaar met onderin Formatie van Kattendijk en daarboven Schelde-afzettingen uit het Kwartair. De afzetting is zeer rijk aan goed bewaard gebleven schelpen verspoeld uit het Oligoceen (Rupelien), Mioceen (Zanden van Edegem?) en het Pliocene (Formatie van Kattendijk, Formatie van Lillo vermoedelijk Zanden van Oorderen). In dit zeer dikke pakket is de betreffende schelp gevonden.

Het komt vaker voor dat een mollusk te maken krijgt met zaken die invloed hebben op de groei van de schelp. Dit voorbeeld is naar mijn idee wel heel bijzonder. Volgens mij betreft het een segment van een zeepok of *Balanus* sp. dat mogelijk bij de sinus binnen de mantel van de *Laevastarte* terecht is gekomen (vergelijk het fragment van een zeepok dat ernaast ligt). Het bijzondere is dat het schelpdier geprobeerd heeft de ‘scherpe kantjes’ van het vreemde object weg te halen door het op te nemen in de schelp en hierop kalk af te zetten. Het object is dan ook duidelijk vergroeid met de schelp en is overgroeid met de kalkafzetting van de schelp. Wat ook zichtbaar is, is dat de mantellijn aan beide zijden van het segment naar binnen buigt wat erop lijkt te duiden dat het diertje geruime tijd moet hebben geleefd met dit vreemde object binnen de schelp. Laten we eerlijk zijn, zo’n object dat enkele millimeters uitsteekt kan alleen maar als ‘pain in the ass’ aangeduid worden. Ik heb daarom ook sympathie en medelijden gekregen met dit gemankeerde schelpdiertje.

¹ Aad Bastemeijer, e-mail: bastemeijeraad@hotmail.com